

Gemeente Putten
T.a.v. College van B&W
Postbus 400
3880 AK PUTTEN

Datum : **18 MRT 2019**
Ons kenmerk : RB/ROI050/MN/IK/**BPHERONTWWALLENBER
Zaakdossier : 19-46005/19-064012
Behandeld door : M. Nitert
Afschrift aan : Archief, galberts@putten.nl, info@odnv.nl, info@ovij.nl
Bijlage(n) : 1
Onderwerp : EV-advies (vooroverleg) Bestemmingsplan ontwikkeling
Wallenbergstraat te Putten

Geacht college,

Op 4 maart jl. heeft u – in het kader van een vooroverleg – een verzoek ingediend bij de VNOG voor een advies voor de beoogde ontwikkeling aan de Wallenbergstraat in Putten. Deze ontwikkeling betreft de realisatie van (twee) appartementengebouwen voor 27 sociale huurwoningen (maximaal 53 personen). Deze ontwikkeling is in strijd met de vigerende ruimtelijke planvorming, maar wordt – vanuit het oogpunt van externe veiligheid – kansrijk geacht op basis van de beoordeling die door de Omgevingsdienst Noord-Veluwe (ODNV) is uitgevoerd. U vraagt of de ontwikkeling past binnen de wet- en regelgeving over externe veiligheid. In deze brief geef ik u graag antwoord, waarbij ik de door u toegezonden documentatie heb betrokken. Daarnaast geef ik u adviezen over de algemene fysieke veiligheid. Door deze adviezen op te volgen verkleint u de kans op calamiteiten of – als er zich toch een ongeluk voordoet – beperkt u de gevolgen.

Dit advies beperkt zich tot de externe en fysieke veiligheidsaspecten. Voor het onderdeel 'Bouwen' van de aanvraag voor een omgevingsvergunning verzoek ik u om uw accounthouder in de gelegenheid te stellen te adviseren. Uw accounthouder is dhr. G. Knoppersen. Hij is te bereiken via telefoonnummer: 088 – 310 7630 en per mail: G.Knoppersen@vnog.nl.

Advies externe veiligheid

De voorgenomen ontwikkeling lijkt te passen binnen de normen van de wet- en regelgeving over externe veiligheid (Bevi en Bevt). Dit is gebaseerd op het onderzoek van de ODNV en na consultatie van de Professionele Risicokaart van de provincie Gelderland, maar hier ligt geen groepsrisicoberekening aan ten grondslag. Gezien de beperkte toename van het aantal personen in relatie tot afstand tot aanwezige risicobronnen ligt het niet in de lijn der verwachting dat de oriëntatiewaarde van het groepsrisico (GR) overschreden gaat worden of dat er sprake is van een toename van 10%. Bovendien liggen de mobiele risicobronnen op een grotere afstand dan 200 meter, waardoor de gemeente Putten – conform de Beleidsvisie externe veiligheid van de gemeenten in de regio Noord-Veluwe – het GR beperkt (standaard) mag verantwoorden.

Advies over fysieke veiligheid

In de wet- en regelgeving over externe veiligheid wordt een risicobenadering gehanteerd. Omdat incidenten bij de nabij gelegen risicobronnen nooit geheel zijn uit te sluiten geef ik u advies over maatregelen die getroffen kunnen worden. Deze maatregelen kunnen bijdragen aan het beperken van het aantal (dodelijke) slachtoffers. Ik adviseer u aandacht te besteden aan de zelfredzaamheid van de toekomstige bewoners als deze beperkt zelfredzaam zijn.

In verband met de aanwezigheid van het spoortraject Amersfoort-Zwolle en de geprojecteerde weg Henslare (routing gevaarlijke stoffen) adviseer ik de volgende (bouwkundige) maatregel (zie tevens art. 2.4 van de Regeling Bouwbesluit 2012):

- Tref voorzieningen in de bouwwerken zodat de (mechanische) ventilatie (evt. op afstand) afgeschakeld kan worden bij een incident met een toxische (vloeistof) of een brand in de omgeving van de panden.

Onderstaand geef ik u advies over het aspect bestrijdbaarheid (bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid). Voor de beeldvorming heb ik in de bijlage een kaartje toegevoegd. In diezelfde bijlage beschrijf ik de mogelijke effecten die verwacht kunnen worden van enkele scenario's bij de aanwezige risicobronnen.

Bestrijdbaarheid – bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid

Het plangebied bevindt zich in de bebouwde kom van Putten. Hierdoor is voldoende primair bluswater aanwezig. Op basis van de aangeleverde informatie is het plangebied via de openbare weg voldoende bereikbaar voor hulpverleningsdiensten. De planvorming bevindt zich echter in dusdanig prematuur stadium dat ik dit niet kan beoordelen voor de bereikbaarheid in het plangebied zelf. Ik adviseer u hierover in contact te treden met dhr. G. Knoppers.

Voor wat betreft het plangebied is het van belang dat – ten behoeve van een adequate (geneeskundige) hulpverlening – er rekening wordt gehouden met onderstaande bereikbaarheidsaspecten:

- Creëer voor ambulances een goede bereikbaarheid door minimaal twee toe- en uitgangswegen te realiseren. Voor ambulances is het namelijk niet alleen van belang om zo snel mogelijk bij objecten te komen, maar ook om zo snel mogelijk weer weg te kunnen rijden zonder hinder te ondervinden van andere (hulpverlenings)voertuigen.
- Ambulances dienen dichtbij bouwwerken geparkeerd te kunnen worden. Obstakels op de weg, de stoep en het terrein dienen dus zodanig te worden ingericht dat ambulances snel en goed bij een object kunnen komen en dat brancards over de stoep kunnen worden vervoerd. Het beperken van verhogingen van de stoep, trappen, paaltjes, drempels e.d. draagt bij aan een goede bereikbaarheid van de bouwwerken voor ambulances en brancards.
- Zorg voor een eenduidige, duidelijke bewegwijzering van het terrein en de woningen, waarbij (straatnaam)borden en (huis)nummers zodanig zijn geplaatst, dat bij een calamiteit duidelijk is waar de hulpverleners naar toe moeten.
- Om bouwwerken voor brancards goed begaanbaar te houden, is het van belang om met name de ingang begaanbaar te houden. Grind voor de ingang en het gebruik van grote rubberen ringmatten vormen voor ambulancepersoneel en het slachtoffer op de brancard namelijk een obstakel. Een schoonloopmat is een goed alternatief om binnen bij de ingang te plaatsen.

Zelfredzaamheid

Het perceel valt geheel binnen het bereik van de bestaande WAS-palen. Het ministerie is bezig om deze wijze van alarmering in Nederland per 1 januari 2020 te beëindigen. De zelfredzaamheid van de burgers binnen uw gemeente kan vergroot worden door het gebruik van NL-alert. Hierop wordt door de overheid de komende tijd verder geïnvesteerd. Burgers zullen echter zelf het initiatief moeten nemen om hun mobiele telefoon hiervoor geschikt te maken (zie: <http://www.crisis.nl/nl-alert>).

Andere maatregelen die getroffen kunnen worden om de zelfredzaamheid te vergroten is het realiseren van voorzieningen waarmee de (mechanische) ventilatie – evt. op afstand – afgeschakeld kan worden als sprake is van een incident (spoor en weg) waarbij een toxische gaswolk ontstaat of een brand waarbij sprake is van grote rookvorming in de omgeving van de bouwwerken.

De zelfredzaamheid van toekomstige bewoners en binnen uw gemeente kan worden vergroot door hen te attenderen op deelname aan 'Stan the CPR network' [voorheen Hartveilig Wonen]. Dit is een hulpsysteem waarbij vrijwilligers opgeroepen kunnen worden om iemand te reanimeren (met AED) in afwachting van een ambulance. Deelname aan 'Stan the CPR network' kan levens redden.

Ik adviseer u om initiatiefnemer en burgers te wijzen op deze mogelijkheden.

Gezondheidsaspecten toekomstige bewoners

Het plangebied bevindt zich tegenover twee bedrijven. In het onderzoek van de ODNV wordt geconcludeerd dat er akoestisch onderzoek uitgevoerd moet worden. Ik adviseer u hierbij de GGD Noord- en Oost-Gelderland (Team Medische Milieukunde) te betrekken, zodat zij u over de gezondheidsaspecten voor toekomstige bewoners kan adviseren. U kunt dat rechtstreeks doen (088 – 443 3000 of mmk@ggdnog.nl), maar u mag het ook via de VNOG doen.

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief? Of wilt u overleggen? Bel of mail dan gerust met Marijke Nitert (telefoonnummer: 088 – 310 7411 of email: m.nitert@vnog.nl). Fijn als u ons laat weten wat u doet of gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen wij daar rekening mee houden in onze preparatie. De vereiste basis voor een goede brandweezorg legt u door in contact te blijven met uw accounthouder.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

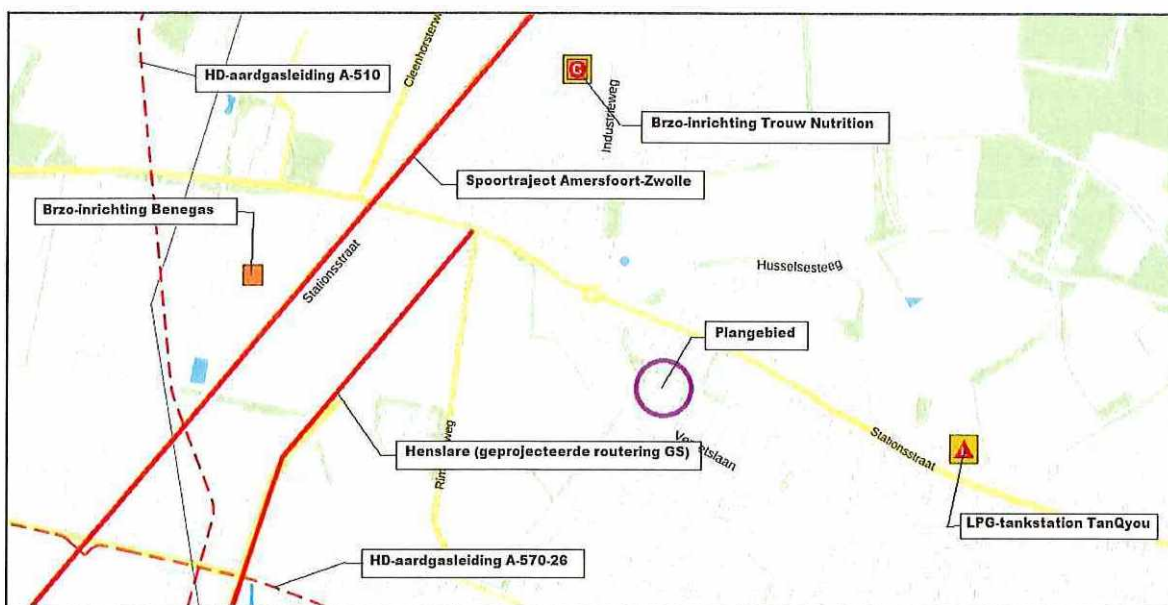

L.L. van Ruiven
teamleider Risicobeheersing

Bijlage 1

In de nabijheid van het plangebied aan de Wallenbergstraat in Putten bevinden zich onderstaande risicobronnen (bron: Professionele Risicokaart provincie Gelderland):

- Spoortraject Amersfoort-Zwolle
- Geprojecteerde weg Henslare (routing gevaarlijke stoffen)
- Brzo-inrichting Benegas
- Brzo-inrichting Trouw Nutrition
- LPG-tankstation¹ TanQyou Putten

Afbeelding: Plangebied (paars) met risicobronnen

Scenario's

Het plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) is beschouwd voor de risicobronnen in de nabije omgeving van het plangebied. Deze beschouwing (conform het Bevi, Bevt en Bevb) betreft een risicobenadering. Het wil niet zeggen dat burgers geen effecten kunnen ondervinden van de beschreven risicobronnen. Om een uitspraak te kunnen doen over de bestrijdbaarheid van incidenten en de zelfredzaamheid van burgers, is de reikwijdte van de mogelijke effecten van incidenten met gevaarlijke stoffen van belang. Daarom worden relevante scenario's hier kort geschetst.

Spoortraject Amersfoort-Zwolle: Scenario toxische stof

Het plangebied bevindt zich op ongeveer 575 meter van het spoortraject Amersfoort-Zwolle. Over dit spoortraject kunnen (zeer) giftige (vloeistof)stoffen worden vervoerd (D4). Hierdoor is het invloedsgebied bepaald op 4.000 meter. Een scenario waarmee de omgeving geconfronteerd kan worden is het vrijkomen van een giftige vloeistof of gas uit een spoorketelwagon. Een scenario waarbij in één keer de gehele hoeveelheid gevaarlijke stof vrijkomt (instantaan falen omhulling) is – gezien het scenarioverloop – niet beheersbaar. Een (druppel)lekkage is dat wel, mits er voldoende toereikende bluswatervoorzieningen aanwezig zijn.

Afhankelijk van de vrijgekomen (vloeistof) zullen hulpverleningsdiensten inzetten op het beperken van de resteffecten. Om bijvoorbeeld toxische dampen neer te kunnen slaan heeft de brandweer bluswater nodig.

¹ Volgens de Professionele Risicokaart van de provincie Gelderland is TankQyou een LPG-tankstation. Volgens de website van TanQyou wordt hier geen LPG verkocht. Indien deze activiteit inderdaad is ingetrokken door de gemeente en geen deel meer uitmaakt van de vergunning, dan dient de Professionele Risicokaart hierop te worden geactualiseerd.

Omdat het palet aan gevaarlijke stoffen dat over het spoor vervoerd kan worden divers is, is het voor mij onmogelijk een exact beeld te schetsen van de mogelijke effecten op de omgeving. In geval van het vrijkomen van een zeer toxische stof (vloeistof of gas) kunnen de effecten een groot bereik hebben. Het perceel valt dan binnen het effectgebied van een spoorincident, maar dat geldt voor een groot gedeelte van Hierden.

Henslare: Scenario toxische stof

Het perceel bevindt zich op ongeveer 430 meter van de geprojecteerde weg Henslare. Ook hier geldt dat bij het vrijkomen van een grote hoeveelheid (zeer) giftige vloeistof of gas niet wordt uitgesloten dat er effecten waarneembaar zijn in het plangebied. Omdat het palet aan gevaarlijke stoffen dat over de weg vervoerd kan worden divers is, is het voor mij onmogelijk een exact beeld te schetsen van alle mogelijke effecten op de omgeving.

Spoortraject Amersfoort-Zwolle en Stationsstraat: Scenario BLEVE [Stationsstraat relevant indien sprake is van 'LPG-tankstation' TankQyou]

Het plangebied bevindt zich op ongeveer 90 meter van de Stationsstraat en 475 meter van het spoortraject Amersfoort-Zwolle. Een BLEVE-scenario kan zich voordoen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen over deze weg als gevolg van bevoorrading van het LPG-tankstation en het vervoer via het spoor. Een warme BLEVE kan ontstaan doordat de spoorketelwagon/tankwagen voldoende lang wordt aangestraald door een warmtebron (brand). Een (koude en warme) BLEVE als fenomeen is niet beheersbaar. Voorafgaand aan een daadwerkelijke warme BLEVE geldt dat hulpverleningsdiensten – bij een volle transportmodaliteit – binnen 10 tot 20 minuten moeten starten met een effectieve koeling, zodat mogelijk voorkomen kan worden dat deze BLEVE ontstaat. Een transportmodaliteit dat voor een kwart gevuld is met bijvoorbeeld LPG of propaan zal eerder opgewarmd zijn door een warmtebron en kan binnen 10 minuten al tot een BLEVE leiden. Indien een tankwagen beschikt over een onbeschadigde coating, dan wordt een dreigende warme BLEVE mogelijk uitgesteld tot 75 minuten.² Spoorketelwagons beschikken niet over een dergelijke coating, maar rijden (in principe) conform het *Convenant warme-BLEVE-vrij samenstellen en rijden van treinen* [d.d. 14 mei 2012]. Hierdoor wordt de kans op een warme BLEVE kleiner, maar het heeft geen invloed op de ontwikkeltijd van een BLEVE als bij een incident de spoorketelwagon met LPG alsnog wordt opgewarmd door een brand.

Tijdige alarmering van hulpdiensten is van essentieel belang. In geval van een bijna lege transportmodaliteit heeft de brandweer onvoldoende tijd om een effectieve koeling uit te kunnen voeren. Snelle ontruiming van de nabije omgeving binnen een straal van 230 meter (tankwagen) tot 330 meter (spoorketelwagon) van het incident is dan de enige mogelijkheid om het aantal potentiële slachtoffers te beperken³. Indien een BLEVE zich voltrekt zullen binnen een straal van 90-130 meter (afhankelijk van de grootte van de transportmodaliteit) alle in de buitenlucht aanwezige personen overlijden. Binnen een afstand van 470 meter kunnen personen (ernstig) gewond raken, variërend van brandwonden tot snijwonden i.v.m. mogelijke ruitbreuk als gevolg van de explosie van een spoorketelwagon. Voor een explosie van een tankwagen is deze afstand ongeveer 350 meter.⁴

Brzo-inrichting Benegas

Het plangebied bevindt zich op ongeveer 640 meter van de Brzo-inrichting Benegas. Een BLEVE-scenario is hier het scenario waarmee het plangebied kan worden geconfronteerd. Effecten (waarbij personen gewond kunnen raken) zijn mogelijk op een afstand variërend van 875 tot 1.400 meter.⁵

Brzo-inrichting Trouw Nutrition

Het plangebied bevindt zich op ongeveer 540 meter van de Brzo-inrichting Trouw Nutrition. Het is niet aannemelijk dat het plangebied effecten ondervindt van een stofexplosie bij dit bedrijf, omdat de afstand hiervoor te groot is.

² Uitgangspunten op kaart Tankwagen LPG – Warme BLEVE [Bron: www.scenarioboek.nl]

³ Betreft de 1%-letaliteitsafstand op basis van het Scenarioboek Externe Veiligheid.

⁴ De genoemde afstanden zijn gebaseerd op het Scenarioboek Externe Veiligheid.

⁵ Bron: Rampbestrijdingsplan VNOG opgesteld voor de inrichting Benegas